

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol-leto 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O fanatizmu slovenskih Nemcev.

—r.— Neki precéj visok tukajšnji uradnik je nekda, ko je na političnem obnebi visela še Auerspergova zvezda, dejal, da se mora konfiscirati vsak slovenski list uže zategadelj, ker je slovensk. In ko je gospod sodnik Ogri-nec od metliškega brega v valovje slovenskega življenja odrinil s svojim odlokom, je ta ist tukajšnji gospod zopet dejal, da je ta odlok sila pameten in sila korekten.

Čemu govorimo danes o tem gospodu? Mi mu ne prikladamo nikacega političnega po-mena, ker smo v svojej predrznosti še celo prepričani, da nam taki goli fanatiki kaj priča škodovati ne morejo! Ali ta gospod nij sam v deželi; krog njega je zbrano krdelo, ki temnih oči in s temno dušo opazuje narodno naše delovanje, želeč, da bi padlo prokletstvo na vsak naš korak, ter da bi se razsulo in razdrobilo vse, kar so dozda v potu svojega obraza in v večnih bojih z nemško prenapetostjo sezidali slovenski patrijotje.

V misli nam prihaja ta-le podoba. Pri-poveduje se, da se po razbeljenih peščinah afrikanke Sahare vijó dolge vrste bogatih ka-ravan, prenašaje sadove bogatega Sudana proti severu, do berberskega morja. Ladja v pu-ščavi, velbljod, ta večni trpin, prenaša blago in ljudi na svojem hrbtišči, gineč pod solnce neizmerno pekočino in koprneč po hladnem studenci, ki se tako malokrat nahaja v pol-pozabljeni oazi. Časih se pripeti, da živinče, ker nema ni vode ni hrane, sredi golega pe-čevja omaga. Neusmiljeni gonjači je tirajo z udarci toliko časa naprej, dokler mu ne ošibé noge, in je videti, da bode žival v kratkem poginila. Tedaj razloži tovore raz ubogo žival, pa jih naložé na zdravega vel-

bljoda ter odidejo s karavano dalje, pustivši na mestu onemoglo živinče, ki z lačnim želodcem in v silnej žeji pričakuje gotovi pogin. Na jas-nem obnebi se hipoma prikažejo črne pege, ki krožijo po zraku ter se konečno bliskoma spusté na umirajočega velbljoda ter mu trgajo meso iz živega telesa. Puščavski jastrebi so to z vedno lačnimi svojimi želodci! Ko pa se na-pravi mrak, pridelejo iz pečin tisti požrešni šakali in planejo po mrhovini ter se masté ž njo z divjim kruljenjem! In kadar se prebudi zorni dan, tedaj je ostal od mrtvega velbljoda samo koščeni koš, vse drugo sta požrla jastreb in šakal!

Taki in jednaki žalostni prizori nam se usiljujejo v dušo, če spuščamo svoje poglede po lačnih rajdah tako zvanih političnih svojih nasprotnikov. — Mi ne tajimo, da so v nji-hovej sredi tudi poštenjaki, ki imajo najboljše namene, ki so resni in vsega osebnega spo-štovanja vredni možje. Ali velika večina jih je samo surovih fanatikov, ki ho-čejo vse slovensko križati samo za-tegadelj, ker je slovensko. Mi moramo kakor na trudapolnej poti skozi puščavo ka-ravano slovenske narodnosti tirati proti boljšeji prihodnosti, oni pa kakor politični šakali le-tajo krog nas ter s fanatično lakoto pričaku-jejo, kje da bode poginila zopet kaka sloven-ska ideja, da je ogledajo do kosti. In vistini, kadar nam se pokonča kaj blagotvornega, te-daj se ti politični naši šakali v nas zakadé, po grobovih naših upor rijejo kakor hijene in trgajo s strupenimi zobmi ostanke mrtvih na-ših namér.

Kako so zopet kričali zdaj, ko smo po časopisih naznanili, da bode moral „Slovenski Pravnik“ ponehati, če se ne bodo bolj oživeli slovenski juristi! Kako so se razradostili, ter

porogljivo zatezali žolte svoje obraze, češ, da slovenski narod nema toliko moči v sebi, da bi mogel vzdržavati jurističen svoj organ! In vender je jurističen list stvar, ki nema niti s politiko, niti z nemškim liberalizmom prav ni-česar porabiri. Najnedolžnejši list je to, in nemščina, če uže ima kaj prihodnosti na Slo-venskem, nij zavoljo pravniskega lista v nika-keji nevarnosti, kar pač vsak človek takoj raz-vidi, če uže ne sodi o stvareh s tisto površ-nostjo, kakor ono fanatično krdelo, kateremu je tipus in glavni zastopnik gori omenjeni gospod.

Vsakemu blačnomislečemu mora se tako početje naših političnih nasprotnikov gnjusiti, ker je dokaz golega, povsem nemotiviranega sovražstva do slovenskega naroda, kateremu ti poštenjaki vse slabo in vse hudo želé.

Ko bi se mi po tem receptu ravnali, po-tem ne vzamemo nikake nemške knjige v roke več, potem ne zabajamo v nikako nemško gle-dišče več (katero uže tako peša od leta do leta in je kakor bolnik, ki sredi svojih ljub-ljanskih Nemcev ne more zatisniti oči k več-nemu počitku, ki pa vender od večne praznote hira in umira), potem ne kupujemo pri nika-kem Nemci več, potem sovražimo z jedno besedo vse nemško, samo za-tegadelj, ker je nemško!

Ali mi ne ravnamo tako, ker smo ravno spo-dobnejši kot ta čeda „nemških“ naših puri-tancev, katera z zobmi škripaje gleda na vsako zeleno travico, katerej da osoda rasti na na-šej slovenskeji livadi. Nehvaležno je bojevanje s takimi nasprotniki, nehvaležno, kakor vsak boj proti slepemu, nelogičnemu pa pri vsem tem vender silno ošabnemu fanatizmu. Ali go-tova istina je, da prej v slovenskih deželah miru ne bode, dokler ne izmrje sekta nemških

Listek.

Pravična in resnična pisma spectabilisova.

XVIII.

„Ti „Ljubljanski Zvon“ pa, ki si moj ljubljeneč postal, ker si originalen skoz in skoz in nijmaš „roke ni srca“ pri Heysejevem „Novellen-Hauschatzu“, ti si itak naredil veliko škodo v našem narodnem vrtu, ker si nas tako nepremišljeno spravil ob dve buči, jedno na-vadno, drugo plemenito.“

Tako sem govoril v zadnjem svojem pra-vičnem in resničnem pismu in nijsem mislil, da se bode zavoljo teh besedic vsipala toča nad mojo glavo v podobi „poslanega“ v 155. številki „Slovenskega Naroda“.

Gospa Pavlina Pajkova, katere jaz sicer

ne poznam, kakor tudi ona mene ne pozna, me je zgrabila z roko brez srca za moj nežni ušesni lopar in me je stresla tako, da sem čutil v svojej spectabelskej duši drugo izdanje zagrebskega velikega potresa od 9. novembra 1880. leta.

Kako more gospa Pavlina Pajkova huda biti, če jaz pohvalim „Ljubljanski Zvon“ za-voljo originalnosti njegove (Rokovajati in kri-tika, o tem je bil govor), si pač ne morem raztolmačiti; če rečem, da je Petronela lepa, sem li rekel, da je Pavlina grda? Mislim, da se kaj takega ne dá sklepati.

Novela „Roka in srce“ gospe Pavline Paj-kove v „Kresu“ je originalno delo pisateljice, pravi gospa Pavlina, in jaz jej vse to verujem, še kaj rad, celo veseli me, da i gospa ume in hoče pisati originalne novele. Nego da bi za to, ker je gospa Pavlina Pajkova dala svojej noveli ime „Roka in srce“, ne smel jaz

reči, da „Ljubljanski Zvon“ nijma „roke ni srca“ pri nemških novelah, tega pač ne razu-mem, niti ne vem, kdo bi mi mogel zabraniti kaj tacega reči. Gospa Pavlina Pajkova menda vender nijma privilegija, da bi samo ona smela pisati kaj o roki in srci, a nobeden drug ne. Če se do dobrega razjezim, precej napišem še jaz novelo „Roka in srce“, potem me pa naj toži gospa Pavlina Pajkova, ali pa na duel me naj pokliče, srce ima k temu in brez roke tudi nij, preje bi bila brez srca, nego brez roke, ker roko njeno sem skusil, o njenem srcu pa še nič zvedel nijsem.

Ko bi še zdaj nadržili in prišli nad me gg. Krsnik. Levstik in Julij pl. Kleinmayr, bi me pojeli brž ko ne, družega si ne morem mis-liti. Sicer se mi dobro zdi, da me je gospa Pavlina Pajkova v šolo vzela; itak sem uže preveč „jogunast“ bil, pa se bom odslej po-boljšal eno malo, kolikor se bo namreč dalo in

naših ulem, katerih nazore označuje gori navedeni izrek tistega višjega tukajšnjega gospoda uradnika.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. julija.

Velike pomembe so besede deželnega namestnika v Čehih, fml. **Krausa**, ki jih je govoril pri sprejemu deželnega odbora, pomenljive in važne ne le za Čehe, marveč za vse slovanske narode v Avstriji, ker vidimo, da vlada res hoče imeti na uradniških stolih moče, ki ne podkopavajo jednote državne, ki ne škrujejo narodnostij, marveč hoté pravični biti, jednako pravični vsem Avstrijcem. Kraus je dejal: „Jaz govorim k vam, velečestiti gospodje, kot cesarski avstrijski general, ki nijsem poklican, da bi tu se bavil s politiko, najmenj pa s strankarsko politiko. Obema narodnostima prinašam popolnem jednako, in sicer le dobrohotno mišljenje naproti. . . Nemci in Čehe, ki v tej deželi stanujejo in ki se čutijo Avstrijce, brauil bodem z vso vladno močjo proti sovražnim napadom koje-koli vrste. . .“

„Deutsche Ztg.“ poroča iz Češke, da je deželni namestnik fml. Kraus preložil konstituiranje obrtne zbornice praške, dokler se ne reši poročilo, katero je poslal o volitvah do ministerstva. V poročilu tem se baje čita, da so si Nemci po krivičnem potu dobili več glasov in da bodo zaradi tega volitve uničene in nove razpisane. — Mi bi se radovali, če bi se to poročilo o anuliranju volitev uresničilo, ker vemo s kakimi sredstvi so si priborili v češkej obrtnej komori ustavoverci sedeže in želeli bi tudi, da bi vlada pogledala tudi nekoliko tū sem k nam, kako se je z nepostavnimi sredstvi agitiralo od strani ustavovercev pri volitvah v deželni zbor, da bi natančneje se dala poučiti, s kakim pritiskom, demoralizovanjem in teptanjem zakona so si stvarili naši ustavoverci večino v deželnem zboru.

„Narodni listi“ pišejo o vtelesenju **Vojne Krajine** k Hrvatskej tako-le: To vtelesenje ima velik političen pomen. Gotovo je velikega pomena, da se je po dokončanej okupaciji Bosne domovina hrvatskega naroda tako razširila, da začeni pri Srbiji obdaja severno in severno-vzhodno Bosno in se razteza do Dalmacije. Ta v notranjej organizaciji avstro-ogrske monarhije izvršena sprememba dala bode mnogim kombinacijam v Belgradu, Petrogradu in Carigradu povod; ta dogodek imel bode osobito na slovanskem jugu trajen vpliv.

Vnanje države.

Razmere mej **Anglijo** in Francijo nijso posebno prijateljske zaradi francoske akcije v Afriki. Angleška gleda sumnjivo to vojevanje francosko v Afriki in boji se, da bi francoski vpliv ne zmoget tu in se raztegnil tudi v Egiptu. Po poročilih „Pol. Cor.“ je angleški kabinet od francoske vlade zahteval pojasnila o političnih namerah v severnej Afriki. In goji

se ne bom več zaletaval v žensko srce, ker vidim, da nijsem imel sreče, ko sem tako neoprezno upotrebil „roko in srce“, mesto da sem rekel: da „Ljubljanski Zvon“ nijma „noge ni očesa“ pri „Hausschatzu“ ali kako drugače.

Najbolj me jezi to, da sem se zameril ženskemu srcu in da sem prišel ob vso veljavo pri pisateljici, našej gospé Pavlini Pajkovej. Resnično vam povem, da bi rajši dve uri zaprt bil v karceru, kakor tist Štefan Trs, nego da sem prišel v tak neugoden položaj s tisto presneto Pavlinino roko in s tistim še bolj presnetim Pavlininim srcem!

Odslej bom na miru pustil vsako žensko „roko in srce“, ne bom se več zmenil za tak drač, ko bi ga še toliko bilo v našem literarnem vrtu.

Sicer ne vem, zakaj bi se kregala midva, gospa Pavlina Pajkova in jaz spectabilis; jaz nijsem hudoben, kakor mislim, in gospa Pav-

se nada, da bode Francija dala Angliji garancije, ki bi odstranile vse bojazni o francoskem vplivanju na Egipt.

V **francoskej** zbornici se je potrdil novi tiskovni zakon. Ta zakon osnovan je na najbolj liberalnej podlagi, v zakonu tem se daje listom toliko prostosti, kolikor je še nikdar nijso imeli, da-si je bila tiskovna svoboda v Francoskej uže zdaj velika. Naj tu kratko podamo v glavnih črtah ta zakon: Tiskovine nijmajo prenašati nobenih drugih težav kakor druga obrt in proti njim se ne smejo nova določila narediti. Nobedna misel nij kaznjiva, zato se tudi ne stori kaznjivo dejanje, če se samo izrazi ta misel, izgovori „li tiska. Prestopek ali zločin ščuvanja in podpihovanja se le tedaj zakrivi, če pelje to ščuvanje ali podpihovanje neposredno do kaznjivega dejanja. Odpravljeni so pregreški in prestopki, ki imajo svoj izvir v kanonskem pravu, kakor bogokletstvo itd. Konfiskacij kot uvod procesa ne pozna ta zakon. Še le ko se obsodi tiskovina, sme se tudi uničiti. Konsekventni ta tiskovni zakon ne pozna tudi objektivnega postopanja. O republiki in ustavi, kakor tudi o veri se sme prosto govoriti itd.

V Novem Jorku izhajajoč angleški list kliče **Irce** v boj. S strastnimi besedami vnema zatirane Irce, naj si ne pusté izganjati najemnikov, naj postopajo moževski in vsakega posestnika, ki hoče izgnati najemnika, naj umoré. „Irec, ki vidi, da pred njegovimi očmi izženó otroke in ženo iz hiše, opravičen je pred Bogom in pred ljudmi, če takoj na mestu ubije posestnika.“

Volitve v **Bavarskej** vršijo se zelo povoljno za konservativce. Dan za dnem pridobivajo si novih sedežev.

Vprašanje o oškodovanju **španskih** poddanikov v Afriki, ki so izgubili svoje imenje in službe vsled vstanka, se bode baje vendar le rešilo ugodno za Špance, dobili bodo odškodovanje od Francozov.

Vstaši v **Afriki** branijo se z vsemi močmi in z vso vstrajnostjo. „Köln. Ztg.“ pripoveduje, da so prebivalci v Sfaxu skrivali se v razvalinah mesta, ki so ga Francozi razdejali, skrivali se več dnij in na Francoze streljali. Fanatizem raste od dne do dne. Pričakuje se, da se bode Francozi v kratkem sprijeli s Kairovani; slednji ti so uže izdali razglas na prebivalce in jih sklicali v orožje, baje, da jih je več kot dvajset tisoč mož. Če je to resnica, začela bode Francoska prav za prav še le pravo vojsko, do zdaj so bile le male praske.

Dopisi.

Iz Gorice 21. julija. [Izv. dop.] (Slovenščina pa uradi in šola.) Goriški Slovenci nijmamo posebnega uzroka hvaliti zdanjo vlado. Mi nijsmo po njej še prav ničesar pridobili. Naši politični, sodni in finančni uradi so v narodnem oziru še slabši ter nepravičnejši, nego so bili v Lasser-Auersper-

lina menda tudi nij, pa če ima jako in težko roko, ima dobro srce žensko in mehko. Malo hudobije bi bilo znabiti najti tudi pri njej, ali to jej moram oprostiti, ker je gotovo bila srdita in zelena kot okrak, ko je pisala svoje „poslano“, in tej okolnosti pripisujem, da je spačila moje ime ter napisala „Spektabilis“, kar ne bi smelo biti po pravici in po resnici, ker moje ime „spectabilis“ nij čisto nič v žlahti z nemško besedo „Speck“, ampak je beseda latinska uže od nekdanj in nij po meni na novo zvarjena in skovana.

Mislim in držim, da bode s tem-le konec polemike; gospa Pavlina Pajkova se je oglašila za svojo pisateljsko čast brez posebne potrebe, in jaz sem jej moral povedati, da je nijsem hotel žaliti, da jej nijsem nameraval kratiti pisateljskih zaslug, katerih si je pridobila brez dvojbe do zdaj pri nas.

Spectabilis.

govej dobi; to malo, kar je bilo slovenskega uradovanja, se polagoma poizgublja, žalibog se tudi mnogo županov in občinskih tajnikov začena udajati moralčnemu pritisku ter dopisuje vladnim oblastnijam ad captandam benevolentiam v vseizveličevalnej nemščini. —

Poznam celo duhovnike — tajnike in učitelje — tajnike, kateri, če tudi veljajo v obče kot pošteni narodnjaki, tako ravnaajo, kakor druge poblevne mevze. Narodni ponos pojema in mlačnost se širi na Goriškem. To pa daje zdanjej deželnej vladi in njenim zvestim privržencem preugodno priliko, da delajo v deželi in navzgor, kakor moreje, v smislu, narodnej stvari nasproten, podiraje to, kar zidajo naši narodni poslanci. Zvesti pajdaši g. baronu Pretisu v njegovih ponemčevalnih namerah so tudi neki vplivni veljaki, kateri pod plaščem rodo — in ljudoljubja opravljajo v deželi posel — Judeža Iškarijota. A odprte oči vidijo tudi, kar se pod plaščem godi — in vse pride na dan.

Slišal sem te dni, da je iz Bovca nenedoma „aus Dienstesrückichten“ prestavljen tamošnji c. kr. davkar in sicer prestavljen na isterski otok Krk (Cherso) in to, ne da bi se bil kaj službeno pregrešil, ampak samo zato, ker je bil, čujte! Slovencem pravičen. Predrznil se je bil nekda bovškemu županstvu poslati slovensk dopisek; to je razjarilo nemčurja, znanega zakotnega pisca v Bovci, da je z podžupanovim podpisom odposlal ovadbo — c. kr. finančnej direkciji v Trst, pri katerej je bil g. davkar nekda uže poprej vpisan v črnej knjigi „panslavistov“. In zdaj romaj nesrečni uradniče z ženo in malimi otročiči izpod mogočnega Rombona v tožno Istro in pokori se zato, da še nijsi zadušil zadnje iskrice ljubezni do svojega materinega jezika, ampak, da si se predrznil rabiti ta „neotesani“ jezik v svojem službovanju mej Slovenci. Brezozirnost nekih finančnih oblastnikov je zares velika, a še večja in ostudnejša je neznačajnost takih zastopnikov slovenske občine, kakeršna sta ona dva, koja sta zakrivila ovadbo. Sicer pa je na Bovškem javna skrivnost, da tiči za njima nemškutarsk možicelj, ki ima daljše brke nego pamet ter se odlikuje posebno s tem, da preganja nedolžno zverino in nedolžne narodnjake, tam pa, kjer bi imel sveto dolžnost delati, zanemarja vse v neizmerno škodo dotičnim prevažnim interesom.

Ker se uže ravno mudim na Bovškem, naj prilično povprašam: Kako je kaj z uredbo novih zemljišnih knjig? Bovško prebivalstvo potrebuje tako nujno, kakor ono drugih okrajev — ali še nujnejše, realnega kredita, pa pri zdanjih razmerah nijma nobedne zaslombe in to le še bolj podpira od leta do leta šireče se siromaštvo. Je-li torej prav, da se v Bovškem okraji prav nikdó ne gane za to, da ne zabijo kompetentni višji uradi, kako silno potrebujejo tudi Bovčanje svojih zemljišnih knjig? Povsod napreduje delo, na Bovškem pa je zaspalo. Mestu tega pa imajo Bovčanje svoj nemški „schützenbund“, vadijo se po vojaški „marširati“, „defilirati“, streljati — in to tudi nekaj velja! Če jim zemljiščne knjige ne pomagajo do dobrega gospodarstva, jih pa pohajkovanje s puško na rami uči — kaj družega. Zato morajo Bovčanje neizmerno hvaležni biti onemu iskrenemu ljudoljubu, kateri jim je vstanovil tako prekornostno (!?) društvo.

Končno naj čest. čitateljem „Slovenskega Naroda“ še povem, da nam je eksclenc Conrad to isto, kar nam je bila eksclenca Stre-

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Kratek izpisek*)

iz računskih sklepov in iz opraviškega poročila

za dvanajsto upravno leto 1880.

I-II. oddelek. Zavarovanje kapitala in dohodkov do neke dobe življenja in za slučaj smrti.

Število členov 20.578. — Zavarovani kapital vkup 11.089.450 gold. — Zavarovani dohodki 30.818 gold. — Zavarovalnina in postranska plačila 227.374 gold. 17 kr. — Rezervne in poroštevne zaloge 801.503 gold. 31 kr. — Zaloge od preostanka 136.075 gold. 65 kr. — Izplačani kapitali in dohodki leta 1880 86.955 gld. 07 kr. — Preostanek od leta 1880 (za fonde in člene) 26.925 gld. 77 kr.

III. oddelek. Vzajemna podedovanjska društva.

Število členov 19.121. — Podpisane istine 8.231.085 gold. 50 kr. — Plačane vloge v l. 1880 238.445 gold. 80 kr. — Imetka (rezervine zaloge) z všteti 4% obrestmi in obrestmi od obrestij 3.057.136 gold. 22 kr. — Posebni dobiček iz obrestij in delež na dividendi odd. II. 484.101 gold. 53 kr. — (Obrestni dobiček v 1879. letu (čez navadne 4% obresti, ki znašajo za l. 1879 49.069 gold.) z vštetim prenoskom dobička od let 1869—1875 zvišal se je na 60.402 gold. 05 kr.) Vse premoženje oddelkov za vzajemno podedovanje znaša koncem dvanajstega upravnega leta 3.555.079 gl. 23 kr.

Upni društvi.

1. upno društva. Posojila na založnine (kavcije) državnim, občinskim in zasebnim uradnikom, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gld. istine zavarovani za slučaj smrti.

Število družabnikov 260. — Posojila znašajo do sedaj 154.039 gl. 89 kr. — Kapitala ostane še amortizirati 51.752 gold. 30 kr. — Oglašena izguba v letu 1880 znaša 1068 gl. 14 kr.

2. upno društvo. Posojila in zājmi (predplačila) členom II. oddelka, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 300 gold. istine zavarovani za slučaj smrti.

Število družabnikov 1202. — Posojila znašajo vkup 1.179.536 gold. — kr. — Kapitala ostane še amortizirati 443.040 gld. 90 kr. — Izgube v letu 1880 vsled propalih pravic do zavarovanega kapitala ni bilo nobene.

IV. oddelek. Zavarovanje za ogenj.

Število členov 152.983. — Zavarovani kapital 130.758.845 gold. — Premije in postranskih plačil za leto 1880 896.929 gold. 90 kr. — Redna premijna rezerva za bodoča leta 241.183 gold. 67 kr. — Izrednih rezervnih in poroštvnih zalog 116.975 gld. 90 kr. — Plačanih povračil za škode s troški za precenjevanje istih za 1880. leto 538.450 gold. 89 kr. — Preostanek v letu 1880 za člene in zaloge 32.492 gld. 21 kr.

Odkar se je ustanovil IV. oddelek (od 1870. do konca 1880. leta) podelilo se je iz dobičkov na podlagi §. 4 in 5 pravil IV. odd. 259 občinam gasilno orodje in skoro povsodi četverokolesne gasilne brizgalnice v skupnej vrednosti 102.127 gld. 73 kr.

Mlinarska zadruga v IV. oddelku. Število členov 1528. Zavarovane istine 7.710.010 gold. — Zavarovalnine 58.339 gld. 09 kr. — Povrnene škode, preiskovalni troški in zaloge ne še rešenih škod 15.628 gold. 99 kr.

Požarnih škod se je od 1870. do konca 1880. leta izplačalo v mlinarskem oddelku 308.448 gold. 80 kr.

V. oddelek. Zavarovanje proti toči.

Število členov 1880. leta 10.429. — Zavarovane istine 7.160.119 gold. — Premij in postranskih plačil 104.809 gold. 74 kr. — Plačanih škod s troški za precenjevanje istih 221.672 gold. 75 kr.

V vsej dvanajstletni dobi svojega obstanka do konca leta 1880 povrnila je banka „Slavija“ za škode s troški za precenjevanje vred vkup gld. 5.460.893.66. Vsi rezervni in poroštvni fondii in zaloge — znašajoči gld. 4.834.842.17 — so pokriti z blagajničnim premoženjem gld. 4.426.620.82, kakor to dokazuje na četrti strani priloženi izkaz, dalje terjatve v nerešenih poštnih nakaznicah in terjatve pri posameznih členih, in v terjatvah, katere ima banka pri svojih organih. Zaloge preostankov v odd. I—II. in IV. znašajo gld. 195.805.49 in v odd. III. gld. 484.101.53. Gotovine, posojene 38 založnicam dosegle so koncem l. 1880 vkup gld. 284.497.57. — Členom odd. IV. in V. posojeno na hipoteke gld. 710.943.70, posojila na police I—III. dosegle so gld. 145.041.41. Preostankov za fonde in člene bilo je v letu 1880 v vseh zavarovalnih oddelkih gld. 77.103.49. Ves dohodek iz zavarovanja, vlog in postranskih plačil in obrestij v vseh oddelkih znašal je v minolem upravnem letu gld. 1.697.871.37 kr., število členov v vseh oddelkih 203.320.

*) Na zahtevanje pošilja glavno ravnateljstvo letno sporočilo in natančne češke ali nemške računske izkaze brezplačno.

Pregled računov o izgubi in dobičku odd. I.—V. 1880. leta,

sestavljen po na drobno izdelanih računskih izpiskih posameznih oddelkov banke „Slavije“.
(I.—III. oddelek: Zavarovanje življenja. — IV. oddelek: Zavarovanje za ogenj. — V. oddelek: Zavarovanje proti toči.)

Dati.

Imeti.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Pozavarovanja odd. II.	13.553	57			Prenesek fondov in zalog od l. 1879:				
„ „ IV.	197.795	67			rezervni fond odd. I.	37.478	20		
„ „ V.	6.951	80	218.301	04	„ „ „ II. po odbitku				
Škode:					pozavarovanja „	596.768	44		
izplačane in preiskovalni troški					„ „ „ III.	2.729.308	83		
„ „ „ odd. I.—II. gl. 84.739-07					„ „ „ IV.	133.302	57	3.496.858	04
„ „ „ „ IV. „ 538.450-80					Izredna rezerva odd. I.—II.	31.593	36		
„ „ „ „ V. „ 241.326-62	864.516	58			„ „ „ III.	435.082	41		
Od tega nagrade od pozavar. odd. II. gl. 1000—					„ „ „ IV.	59.416	20	526.041	97
„ „ „ „ IV. „ 113.864-69					poroštveni fond odd. I.—II.	65.860	48		
„ „ „ „ V. „ 19.653-87	134.518	56			„ „ „ IV.	52.757	33		
Zaloga za nerešene škode odd. II. gl. 21.800—					„ „ „ V.	45.611	72	164.229	53
„ „ „ „ IV. „ 68.747-76					Zaloge za nerešene škode odd. I.—II. gl. 17.400—				
„ „ „ „ V. „ 1.284-90					„ „ „ IV. „ 34.834-71	52.234	71	4.239.364	25
gl. 91.932-66					Zavarovalnine in vloge odd. I.—II. (po odb. zrušenja)	446.577	43		
Od tega nagrada od pozavar. odd. IV. „ 19.815-64	72.017	02	802.015	04	„ „ „ IV. „ „ „	847.279	78		
Izplačani dohodki odd. I.			2.216	—	„ „ „ V. „ „ „	95.492	24	1.389.349	45
Kupljena zavarovanja odd. I.—II.			11.693	47	Upravna plačila odd. I.—III.			13.999	97
Rezerva zavarovanja odd. I.	38.321	18			„ „ „ IV.	9.459	39		
Od tega rezerva pozavarovanja „ 431-22	37.889	96			„ „ „ V.	49.650	12		
„ zavarovanja odd. II.	653.654	03			„ „ „ „	9.317	50	68.427	01
Od tega rezerva pozavar. „ 27.850-18	625.803	85			Dobiček od obresti odd. I.—V. z vštetim preostankom			226.094	94
„ vlog i 4% obresti odd. III.	3.070.977	70			gl. 49.069-12 za člene odd. III.			23.864	15
„ zavarovanja na dohodke odd. I.	23.301	11			Dobiček od vrednostnih papirjev odd. I.—V.				
„ „ odd. IV.	241.183	67			Propadla zadatja, zavarovalnina in dobiček od tablic			3.000	86
Od tega rezerva pozavarovanja „ 95.364-27	145.819	40	3.903.792	02	odd. I.—V.			11.544	34
Zdravniški honorari odd. I.—II.					Nagrade preiskovalnih stroškov od zavarovancev 5%				
Opravnina nabiralna in inkasovna odd. I.—III.	15.860	24			po pos. prav. V. odd.	13.841	48		
„ „ „ IV.	108.339	97			Terjatve neplačil odd. III. ^{31/12} 80.	11.412	03	2.429	45
„ „ „ V.	9.464	80	133.665	01	Od tega prenesek od l. 1870				
Upravni troški: služnine, stanovnine, davki od do-					Terjatve pri členih odd. V. l. 1880			87.788	78
hodkov in posebne nagrade uradništvu, najemnine,									
sodnijski in upravni troški, inserati, poština,									
organizacijski i potovalni troški, inventarne zadeve,									
zastopniške table, tiskovine, statistika, dobro-									
voljni doneski, izredne nagrade gasilnim društvom									
in enako odd. I.—III.	67.337	05							
„ „ IV.	123.885	23							
„ „ V.	8.752	37	199.974	65					
dobrovoljni doneski odd. I.—II.	5.400	—							
honorar vladnemu komisarju odd. I.—V.	300	—							
Nagrada upravnemu svetu i ravnateljstvu poleg									
§§. 32 & 36 spl. pr. odd. I.—II.	4.334	80							
„ „ V.	178	47	4.513	27					
Davki od dohodkov i kolekovina odd. I.—III.	4.511	90							
„ „ „ IV.	2.498	18							
„ „ „ V.	560	04	7.570	12					
Odpis nedobitnih terjatev i različnih odd. I.—III.	21.170	79							
„ „ „ IV.	10.191	91							
„ „ „ V.	255	06	31.617	76					
Izgnba aziije odd. I.—II.	417	48							
Obresti odd. V.	834	77	1.252	25					
Doneski pokojninske zalogi uradništvu banke „Sla-									
vije“ za leto 1880 odd. I.—II.	1.417	15							
„ „ IV.	58	35	1.475	50					
Rezerve izredne odd. I.—II.	40.344	91							
„ „ III.	484.101	53							
„ „ IV.	61.393	66	585.840	10					
Poroštvena zalog odd. I.—II.	68.494	90							
„ „ IV.	54.808	61	123.303	51					
Preostanek od l. 1880:									
Prenesek poroštvene zalogi odd. I.—III.	5.668	58							
„ „ izrednej rezervi „ IV.	257	42							
„ „ „ IV.	175	05							
„ „ „ IV.	341	16							
Za orodje in gasilna društva	334	97							
Členom odd. I.—II.	21.257	19	28.034	37					
			6.065.863	20				6.065.863	20

To se je z računskimi izpiski primerilo ter našlo, da jim popolno soglaša.

Pregledniki računov:

Jos. Pössner l. r.

Fr. Rašin l. r.

Avr. Pánek l. r.

Ant. Mlczech l. r.
glav. knjigovodja.

Občna bilancija 31. decembra 1879. leta,

Dati. sestavljena na podlagi posameznih bilancij vseh oddelkov banke „Slavije“. *Imeti.*

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Poroštvo ustanovnikov odd. V.			645	—	Ustanovna zaloga odd. V.			900	—
Gotovine: v blagajnici I.—III. gl. 141.006-83					Rezerve in zaloge:				
„ „ „ „ IV. 566-26					Rezerva zavarovalnine odd. I. gl. 61.191-07				
„ „ „ „ V. 64-12	141.637	21			„ „ „ „ II. 625.803-85	832.814	32		
Gotovine vložene v založnicah odd. I.—III. 254.150-99					„ „ „ „ IV. 145.819-40	3.555.079	23		
„ „ „ „ „ IV. 30.346-58	284.497	57			„ vlog in dobičkov odd. III.				
Vrednostni papirji poleg specifikacije					zaloga za nerešene škode odd. II. gl. 21.800-—				
odd. I.—III. gl. 1.824.749-85					„ „ „ „ „ IV. „ 48.932-12	72.017	02		
„ „ „ „ „ IV. 9.485-—					„ „ „ „ „ V. „ 1.284-90				
„ „ „ „ „ V. 6.550-—	1.840.784	85			izredna rezerva II. gl. 40.344-91	101.913	62		
Hiše banke „Slavije“ odd. I.—III. (glej poročila str. 4.)	542.338	62			„ „ „ „ „ IV. „ 61.568-71				
Zaloge na menjice gl. 7.200-—					zaloga za upravne troške „ III. gl.				
Posojila na hipoteke 710.943-70					prostanek prejšnjih let 8.432-36	20.000	—		
„ „ police odd. I.—II. 48.682-80					zaloga od l. 1880 11.567-64				
„ „ „ „ III. 96.358-61					poroštvena zaloga odd. I.—II. gl. 74.163-03	129.229	51		
„ „ 1. upnemu društvu 75.438-89					„ „ „ „ „ IV. „ 55.066-48	114.818	46		
„ „ 2. „ „ „ 597.870-99	1.536.494	99			zaloga preostankov „ I.—II.				
Imetje pokojn. zavoda uradništva banke „Slavije“	66.520	73			„ „ „ „ „ IV. od leta 1874—80	59.394	87		
„ „ „ „ zastopnikov „ „	14.346	85	4.426.620	82	„ „ „ „ „ gl. 18.319-87				
Terjatve: pri pozavarovalnicah odd. II. 377-99					„ „ „ „ „ za gas. orodje gl. 41.075-—	2.983	02	4.888.250	05
„ „ „ „ „ IV. 3.973-60					Terjatve:				
„ „ „ „ „ V. 11.939-36			16.290	95	pozavarovalnih zavodov odd. II. gl. 968-96				
„ „ „ „ „ pri različnih za poštne povzemnice, ki niso					„ „ „ „ „ IV. „ 130.132-19	131.101	15		
bile še rešene, nerešene pobotnice praških in					različnih I.—III. gl. 13.220-43				
okoliških členov, tožene terjatve, terjatve zava-					„ „ „ „ „ IV. „ 106.317-13	236.485	75		
rovalnin pri členih upnih društev, sodnijsko in					„ „ „ „ „ V. „ 116.948-19				
nesodnijsko v prepoved dejane vloge III. odd.					„ „ „ „ „ za predplačane zavarovalnine pri na-				
zaloga za tiskovine, menjične terjatve pri členih					gradah požarnih škod poleg §. 32 pos. pravil				
za zavarovalnine in različno v odd. I.—III. 168.372-75					odd. IV. gl. 29.759-31				
„ „ „ „ „ IV. 84.915-80					predplačane zavarovalnine za l. 1881				
„ „ „ „ „ V. 3.224-89			256.513	44	odd. V. „ 31.892-10	61.651	41		
pri glavnih in tem podložnih zastopih in pri					posojilo hipotekarne banke kralj. Českega na				
zastopih ravnateljskih odd. I.—III. 134.200-67					hišo št. p. 978—II. gl. 37.759-37				
„ „ „ „ „ IV. 290.901-55					posojilo česke in mestne hranilnice				
„ „ „ „ „ V. 34.170-90			459.273	12	hišo št. p. 27—II. 21.303-20	59.062	57	488.300	88
pri členih delokroga ravnateljskega in glavnih					Pokojninska zaloga uradništva banke „Slavije“ inclus.				
zastopov odd. IV. 176.119-29					doneskov uradništva odd. I.—IV. za l. 1880			70.943	13
„ „ „ „ „ V. 6.642-14					Pokojninska zaloga zastopnikov banke „Slavije“			14.823	80
„ „ „ „ „ III. 13.841-48					Kavcije zastopnikov banke „Slavije“ I.—V.			100.276	19
zastopnikov pri vloženi kavcijah odd. I.—V. 100.276-19					Preostanek od l. 1880 odd. I.—II. gl. 26.925-77				
Inventar pisaren, blagajnice, oprava, table, tisko-					„ „ „ „ „ IV. „ 1.108-60	28.034	37		
vine, itd. vkup do sedaj odpisano gl. 200.315-82					Od tega prenešeno na poroštveno zalogo				
Inventar brizgalnic prvotne cene gl. 83.472-89					odd. I.—II. gl. 5.668-58				
Pri členih odd. V. terjatve l. 1880 41.075-—					„ „ „ „ „ IV. „ 257-42	6.442	21		
					na izr. rez. zaloge „ „ „ „ „ IV. „ 516-21			21.592	16
					Preostanek za člene odd. I.—II. in IV.				
			5.585.086	21				5.585.086	21

Ant. Mlczech l. r. glav. knjigovodja.

To se je z računskimi izpiski primerilo ter našlo, da jim popolno soglaša.

Pregledniki računov.

Jos. Pössner l. r.

Fr. Rašin l. r.

Av. Pánek l. r.

Podrobni izkaz premoženja vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi v vrednostnih papirjih, gotovostih, realitetah in hipotekarnih posojilih dne 31. decembra 1880.

P r e d m e t	Nominalna vrednost	Oddelek	K u r z	C e n a		V k u p
			31 decembra 1880			
A. Vrednostni papirji.						
Enotni državni dolg od leta 1868 v papirji	184.950	III.	73-20	135.383	40	
„ „ „ „ „ srebru	1.400	III.	74-15	1.038	10	
Državne zadolžnice od leta 1860 po 500	63.000	I.—II.	131.—	8.187	50	
„ „ „ „ „ „		III.	131.—	59.932	50	
„ „ „ „ „ „		IV.	131.—	7.860	—	
„ „ „ „ „ „		V.	„	6.550	—	
„ „ „ „ „ „ 100	100	I.—II.	134-50	67	25	
„ „ „ „ „ „		III.	„	67	25	
„ „ „ „ „ „ 1854	39.500	„	122-25	48.288	75	
Zadolžnice zemljiščne odveze kralj. Gališkega	29.400	„	98-75	29.032	50	
Zastavni listi hipotekarne banke kralj. Českega	934.600	„	102-60	958-899	60	
„ „ „ „ „ mejne grofije Moravske	322.000	„	105.—	338-100	—	
„ „ „ „ „ avstro-ogrske banke	2.000	„	101-95	2-039	—	
„ „ „ „ „ českega društva za zemljišni kredit	45.000	„	106.—	47-700	—	
Zadolžnice mesta Prage od leta 1864	500	III.	110.—	550	—	
„ „ „ „ „ „ 1873	7.500	„	110.—	8-250	—	
„ „ „ „ „ „ 1874	33.000	„	100.—	33-000	—	
Delnice avstro-ogrske banke	91.800	„	823.—	125-919	—	
„ poljedelsko kreditne banke v Pragi	10.000	„	145.—	7-250	—	
„ obrtnijske banke za Česko in Moravsko	8.000	„	70-25	5-620	—	
„ prve česke pozavarovalne banke v Pragi	46.000	I.—II.	25.—	5-250	—	
„ „ „ „ „ „		III.	„	7-625	—	
„ „ „ „ „ „		IV.	„	1-625	—	
„ „Narodne tiskarne“ v Ljubljani	1.600	III.	25.—	400	—	
„ česko-moravskih tovarov za sladkor	2.150	„	—	2.150	—	
Obvezne zaloge za nakup pese		„		1.615	—	
Odnos						1,840.784 85

mayer. Kar je poslednji odgovarjal nekdanja prošnje za osnovo naših srednjih šol v narodnem smislu, to je odgovoril te dni g. Conrad na peticijo političnega društva „Sloga“, oziroma na dotični sklep deželnega zbora, sprejet v lanskej sesiji. Srednji šoli v Gorici, kakor sta zdaj uravnani, v njih je mogoče (1) gojiti deželna jezika, porok zato so že dolgoletne skušnje; sicer pa bodo že skrbele šolske oblastnike, da se podučevanje deželnih jezikov, kolikor je le mogoče z ozirom na to uredi, da je opraviti tudi z drugimi učnimi predmeti. Tako govori g. minister. Zdaj pa le molčita, goriški Slovenec in Italijan, in ne brusita si dalje jezičnih kljunov; Gnadi, Pantkeji in Schreiberji bodo že skrbeli, in če jih ne bode še zadosti takih vajinih prijateljev, bode pa skrbel g. baron Depretis. O pruskem direktorju g. Pantkeji poročal bom, če tudi je že stvar malo zastarela, prihodnjič. B.

Iz Trsta 18. julija. [Izv. dop.] (Angleži, razstava in zmes.) Danes se je po mestu precej videlo, da se angleško ladjevje napravlja na odhod, ker so le bolj po samezni mornarji angleškij sem ter tja pohajali. Danes ob treh so imele odpluti oklopnice, a bilo je že pol petih, ko so se jele premikati. Odpeljale se pa niso vse h kratu, ampak le štiri oklopnice in jedna avizo. Za odhod pripravljena je bila tudi peta oklopnica, imela je pripravljene vse čolne in zakurjen stroj, a ostala je na miru. Najbrže se jej je sidro ujelo za debelo skalo, tako da je ne morejo potegniti na ladjo. Pri dohodu toliko streljanja, zdaj pri odhodu so pa molčali topovi; a svirale so na ladijah angleške godbe, najprej neke poskočnice, potem angleško himno, za njo pa avstrijsko. Ostale ladije odplujejo jutri ali pa pojutrišnjem; najbrže čakajo še nekaj ubežnikov, ki se sem ter tja po mestu klatijo. Da bi ti bogati Angleži vsaj vsak mesec nas obiskali. Dokaj denarja so pustili v mestu. Še Postojnčanje vedó o tem povedati, kajti zadnjo soboto so je okolo 100 Angležev peljalo v Postojno ondodna podzemeljska čuda. V soboto večer je angleška godba svirala v Rosettijevem vrtu ter toliko ljudi privabila, da se je po Acquedottu vse trlo. Godba angleška pa je slabša od naše vojaške. — Odplavalo je angleško ladjevje v Benetke, od tam pojde v Jakin in dalje proti jugu okrog italijanskega škornja. Kaj vse to pomeni, po vedó naj oni, ki visoko politiko uganjajo za vsakim grmom.

Uže zadnjič sem bil omenil tržaške razstave. G. namestnik Depretis, ki se pa zdaj tam gori v Ausséeji na Štajerskem hladi, je bil sprožil in veljavnim krogom vsilil to nesrečno misel o razstavi. Iz tega pač lahko vidite, da se povsodi lahko rodé nesrečne misli in drugim vrivajo. Ker župan in mestni odbor o razstavi nista hotela nič vedeti, „priporočil“ je to misel g. Depretis svojim privržencem, ki so vsak v svojem krogu zanjo delali. Poprijeli so se je tudi tukajšnji listi, le panitalijanski „Independente“ je nij odobral, ampak v obširnih člankih pobijal. Parkrat so ga zato celo ugrabili. Razstava bi imela proslavljati udanost tržaškega mesta, ki se je bilo pred 500 leti podalo pod varstvo habsburške vladarske rodovine; imela pa bi tudi povzdigniti veljavo namestnika g. Depretisa, ki bi nanjo kazal, rekoč, mene ubogajo Lah! vse, jaz sem jedin, ki razume dobro voditi krmilo primorskega namestništva. Mož si je mislil s tem podjetjem z nova utrditi že močno omajano svoje stališče. Res je g. Depretis po svojih

prijateljih skupaj zbobnal premnogo tržaških veljakov in bogatinov, ki so se nazadnje, če nekateri prav neradi, udali njegovej nameri. Ustanovil se je mnogobrojen odbor, ki je izmed sebe izbral poseben delavni ali pripravljalni odsek. Ta naj bi v prvi vrsti deloval, kako se bi g. Depretisova ideja uresničila. Najprej je bil velik prepir o prostoru, na katerem bi se razstava napravila. In res Trst zdaj nijma primerne prostora za nekoliko veliko razstavo; malih kramarij pa je dosti na korsi! Denarje so jeli nabirati in s prva res nagloma nabrali okoli 75.000 forintov; a pozneje se je ustavilo to nabiranje, če so blizu prav s pismi okolo maledovali. Še bolj nedostojno bi pač bilo, ko bi dotični odsek po drugih deželah in mestih prosjačil za razstavo. Pa danes zadosti o tem.

Rojanska čitalnica je imela sinoči svojo 13. obletnico. Koliko prememb v prešlih 13 letih! Zbralo se je še dokaj ljudstva, gotovo nad 100 osob. Predsednik jih je primerno pozdravil in priporočal prvo in jedino čitalnico v tržaški okolici. Pa dosta o tem, da mi ne bode morda še kdo potikal, da sem jaz zakrivil — zdanje njeno stanje.

V soboto dopoldne ob desetih je v naše pristanišče priplula ameriška korveta „Trenton“ z admiralom in 474 možmi; napovedala je dohod ameriške eskadre v sredozemskem morju. Kje ste, politiki?

Domače stvari.

— (Mestni odbor ljubljanski) ima jutri ob 5. uri popoldne zopet sejo. Dnevni red je: I. Poročila finančnega odseka: 1. o zidnji kasarne za deželne brambovce; 2. o troških za ljudsko štetev. — II. Poročila policijskega odseka: 1. o rekurzu proti magistratnej prepovedi zaradi reje prašičev v mestu; 2. o prošnjah poljanskih prebivalcev, naj se odstrani tamošnja bolnica. — III. Poročila personalnega odbora: 1. o prošnji mestnega tesarja udove g. Marijane Lavrin, naj bi se jej še dalje pustila za tri leta dovoljena penzija v znesku 116 gld. 67 kr.; 2. o prošnji vseh magistratnih slug za petletno doklado.

— (Svečanost v Logatci.) Odbor za Ciril Metodovo svečanost dné 7. avgusta v Logatci poslal je tu sem 600 tablic za tombole, ki se bode o tej priliki vršila. Tablica velja 20 kr. in se dobi pri kustosu ljubljanske čitalnice. Ker je čisti dohodek te tombole namenjen za Jurčičev ustanov, pričakujemo, da se bodo obilo kupovale te tablice. Na dan 7. avgusta otide poseben vlak iz Ljubljane proti Logatec-Trstu. Cena bode zelo znižana.

— (Notranjski „narodni praznik“) v Dolenjem Logatci se bode obnesel izredno, kakor kažejo velikanske priprave, katere dela slavnostni odbor, sestavljen iz znanih energičnih in trudoljubivih rodoljubov. Ker je Dolenji Logatec za to jako primeren in sam ob sebi jako zanimljiv kraj, se uže zdaj lahko reče, da bode udeležitev občinstva ogromna. Iz Ljubljane pojde tisto nedeljo popoldne ob 1/2 2. uri poseben vlak k slavnosti.

— (Izlet veteranskega društva.) v Velče ne bode, kakor smo naznanili, danes, ampak v nedeljo 31. t. m.

— (Učiteljsko okrajno konferenco) bodo imeli učitelji litijskega okraja dné 2. avgusta v Litiji.

— (25 letnico) kar je bil za mašnika posvečen praznoval je č. g. župnik Rozman zadnji petek v cerkvi pri sv. Jakobu s slovesno sv. mašo ob 1/2 6 uri zjutraj in zahvalno

pesnijo. Cerkev je bila krasno okinčana in razsvitljena, polna pobožnega ljudstva.

— (Duhovenske spremembe v ljubljanski škofiji). Gosp. Jakob Dolenec, stolni kaplan, imenovan je župnikom za Ig.

— (Umrli) je g. Franjo Trstenjak, bivši slušatelj filozofije na Dunaji, dné 21. t. m. na svojem domu pri sv. Miklavži blizu Ormoža po dolgej bolezni (sušici). Pokojni je bil zvest sin majke naše in izvrsten talent, radi tega njegovo rano smrt živo obžalujemo. Bodi mu blag spomin!

— (Pogreb) rodoljubnega g. stotnika pl. Pilpacha je bil v Trstu v sredo popoldne ob 5. uri z vso vojniško častjo. Udeležili so se ga vsi odlični narodnjaki, vojaške in civilne oblasti. Sprevod je zaključil oddelek veteranskega društva.

— (Pogorel) je dné 26. t. m. v Šmartnem, v kamniškem okraji, málin posestniku Franu Jeriču. Kdo je zažgal, se ne vé. Škode je 900 gld., lastnik je imel málin zavarovan za 700 gld.

— (Novo zvezdo repatico,) ki se pa s prostim očesom ne vidi, je zagledal pred nekaterimi dnevi ameriški zvezdogleda; opazovali so jo potem tudi uže na dunajski zvezdarni.

— (Goriške čitalnice) občni zbor bode prihodnji vtorek 26. t. m.; na dnevnem redu je razgovor o novem društvenem stanovanji ter volitev novega odbora.

— (Ustrelil) se je minolo nedeljo v Gradi na Furlanskem v 31. letu svojega življenja Tone Marcola, finančni rešpicijent. Uzrok samomora nij znan.

— (Iz Gorice) se nam piše 22. t. m.: Sušo imamo in „pasjo“ vročino; danes se je nebo pooblačilo, vse je bilo zadovoljno, da dobomo blagodejnega dežja, pa motili smo se. Le prav malo ga je padlo iz temnih oblakov, toliko, da je mestne ulice zmočilo, veter je kmalu vse pregnal.

— (Avstrijskemu Lloyd) žuga hud konkurent. Neko angleško društvo namerava s svojimi parobrodi mej Trstom in Aleksandrijo osnovati redno vožnjo po nizkeji ceni. Nadejati se, da ja domači Lloyd ne bode podlegel tujemu podjetju.

— (O mornarjih), ki so z angleškim vojnim brodovjem prišli v Trst, se nam poroča, da so tam silno razsajali. Nekateri so lovili po mestu in okolici, da so jih spravili spet na ladije; štirje so se bili celo izgubili v Kormin na laškeji meji, od koder so jih pritrirali nazaj. Ako bi bila n. pr. ruskega brodovja mornarica take reči po Trstu počenjala, kakor so jih Angleži, kako bi bili lahonski listi pisali o surovosti Slovanov, tako pa nihče črhnol nij.

— (O slovanskem hodočastji v Rim) je dr. J. P. Jordan posebno poročilo pod naslovom „Die slavische Pilgerfahrt nach Rom“ sestavil in priobčil v starih „Weckstimmen“ zvezku za mesec julij. Kdor si želi to poročilo, naj pošlje zanje 12 kr. uredništvu imenovanih „Weckstimmen“ na Dunaji.

— (Glasbena novost.) „Zbirka slovanskih mašnih pesni v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. V spomin dné 5. julija l. 1881. sestavil in zložil za sopran, alt, tenor in bas P. Angelik Hribar O. S. Fr. Tiskali in založili J. Blaznikovi nasledniki.“ To je naslov najnovejšemu cerkveno-muzikalnemu delu našega pridnega skladatelja, ki nam podaje na 6 polah velike četrtinske oblike skoro celo cerkveno pesmarico z 49 raznimi napevi, največ za vse dele sv. maše. Vsi napevi niso

izdateljevo delo, vzeti so tudi iz Mohrove zbirke „Jubilate“ in od Greitha (Orgelbuch), katerim je podložen slovenski tekst. Ker sta Mohr in Greith uzorna cerkvena skladatelja, uvrstil je izdatelj svojim 20 napevom tudi njijna dela, kar moramo odobravati, ker je orgljavcem na ta način prilika dana, primerjavati slog našega domačega že priljubljenega skladatelja s slogom vnanjih muzikov, za katere se naši domačini ne morejo kaj posebno vneti. Vsi napevi so skozi in skozi lepo in lahko ubrani, da jih more le količkaj spretni orgljavec brez težave igrati, jako lepo so harmonizirani; v glasovih nahaja se prijetna premenjava, napevi se gladko in tekoče razvijajo. Reči moramo, da cerkvenemu koru nij mogel izdatelj lepšega in dostojnejšega dela posvetiti. Orgljavcem, ki goje cerkvi dostojno petje, bode to novo izdanje gotovo dobro došlo. Izdatelju pa čestitamo o tem delu, katero priča o njegovem znatnem muzikalnem napredku. Naročila sprejema Blaznikova tiskarna. Cena je zbirki 1 gld. 50 kr., po pošti 5 kr. več.

POZIV!

Podpisani odbor vabi uljudno gg. pevce čitalniškega moškega zbora, udeležiti se gotovo izvanrednega zbora, pri katerem se bodo obravnavale jako važne društvene zadeve.

Shod bode vtorek 26. t. m. v čitalnični dvorani ob 8. uri zvečer.

Pevski odbor čitalničin.

Razne vesti.

* (Vročina v Ameriki.) V Ameriki je tako vroče, da ljudje vsled vročine umirajo. Poroča se, da je v 6. dneh umrlo 500 ljudi vsled prevelike vročine, bili so večidel otroci in stari ljudje.

* (Bogat berač.) V Herizanu v Švici umrl je pred kratkim berač, ki je zapustil zanimljivo premoženje. To premoženje obstoji iz naslednjih reči: 30 žakljev polnih starih kruhovih skorij, 20 žakljev sladkorja, moke, graha in boba, 200 zavitkov drobiža raznih narodov in obilo število molitvenih knjig. Zapusčena njegova obleka obsega: 50 hlač, 30 naprsnikov, 90 srajc, 8 sukenj, 40 parov nogavic, 53 parov čevljev in 150 žepnih rutic. V zaboji našlo se je 30 nožev, 11 parov škarij, 26 denarnih listnic in vrednostnih papirjev v znesku 11.000 frankov. Naj pa še kdo poreče, da se beračem ne godi dobro!

Poslano.

Notranjski pevci!

Kdor želi pri veselici, katero napravijo Notranjci v teku tega meseca v Dolenjem Logatci na čast prvih slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda in za Jurčičevo ustanovo, kakor je bilo že večkrat v „Slovenskem Narodu“ oglašeno, pri **petji sodelovanju**, naj se oglasi, da dobode note onih pesnij. katere se bodo skupno pele.

V Dolenjem Logatci, dne 1. julija 1881!

Adalbert Ribnikar.

Poslano.

Lansko leto se je popravil studenec pri bajaranji pod Tivolijem, da se ustreže meščanom, ki tja zahajajo s kozarčki in žepu okrepčat se z dobro hladno vodo. Žali se jim pa to veselje po pericah, katere tam vsak dan peró umazano perilo in še celo plenice, ter jih obešajo na cev, da se odteka in onesnažijo vodo. Vprašamo torej sl. tivoljski odsek mestnega odbora, ali je dovoljeno, da se studenec in voda v bajaranji kali, in da se po lugu, ki se odteka v bajar, še to malo ribic, kar jih je v njem, pokonča? Pred bajaranjem je sicer napis, da se psi ne smejo kopati v njem, mi pa mislimo, da bi bil bolj potreben napis, da se v studenci in v bajaranji perilo prati ne sme.

Več davkoplačevalcev.

Denašnje številki „Slovenskega Naroda“ je priložen „Kratek izpisek iz računskih sklepov in iz opraviškega poročila vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi za 12. upravno leto 1880“, na katerega naše častite bralce posebno opozorujemo.

Dunajska borza 23. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	77	gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	„	30	„
Zlata renta	93	„	85	„
1860 drž. posojilo	133	„	—	„
Akcije narodne banke	835	„	—	„
Kreditne akcije	362	„	80	„
London	117	„	45	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	31	„
C. kr. cekini	5	„	53	„
Državne marke	57	„	30	„

T. W. v Ljubljani.

Prekratko veselje včeraj je bilo, (426)
Prekratko tud' danes je naše vošilo,
Voš'mo Ti, sestra, poslušaj nas le:
Voš'mo iz srca prav dobro Ti vse!
Danes raduj se, Ti sestra vesela,
S taboj raduje se „žlahta“ tud' cela.

Br. 391.

(424)

Natječaj.

Na redovitoj dvorazrednoj pučkoj učioni u Jelšanah i redovitoj mješanih učionih u Rukavcu i Lovranu otvoreno je mjesto jedne učiteljice III. vrsti, onda na četverorazrednoj pučkoj učioni u Kastvu novo otvoreno mjesto jednog podučitelja, a u mješovitaj učioni u Brezovici mjesto jednog učitelja III. vrsti. Sa ovimi mjesti skopčani su dohodci ustanovljeni zemaljskim zakonom 3. novembra 1874 i 10. decembra 1878.

Natjecatelji za ova mjesta, od kojih se zahtjeva za Brezovicu i Jelšane poznavanje slavenskog, a za ostala mjesta hrvatskog, za Lovranu pako osim toga i talijanskog jezika imaju predložiti putem svojih vlasti odnosno ravno ovamo u 14 danah odkad bude ovaj natječaj uvršćen za prvi put u „Osservatore Triestino“ molbenice redovito dokumentirane.

C. kr. kotarsko školsko vjeće,

Volosko, 21. julija 1881.

2000 gld.

lehko na leto zaslužijo **gostilničarji** in **kupčevalci**. Brošurica fabrikacij velja 3 gld.; dobi se po poštne podvzetji: **F. Schlosser, Trst.** (419—2)

Komí,

vrl prodajalec, se takoj sprejme pri

Jos. Errathu,

Mokronog, Kranjsko.

(422—2)

Kupčijski pomočnik,

kateri je v kupčiji z mešanim blagom dobro izurjen ter ima dobra spričevala, se vzame v službo pri

J. Modicu

(421—2)

v Novej vasi pri Rakeku.

Vozniki!

10 parov dobrih, zmožnih konj za vožnjo lesa se sprejme. Ponudbe naj se pod naslovom pošiljajo: **Dampfmühle Ettendorf, Kärnten.** — Posredovalci dobé za vsak pridobljen voz primerno nagrado. (423—2)

Dve lepi sobi

s kuhinjo, sredi mesta, dasta se za tri mesece prav ceno v najem. — Več pove administracija „Slovenskega Naroda“.

Bergmanovo

mjilo zoper pege,

s katerim se pege **popolnem** odpravijo; 1 kos 45 kr. Prodaja **Jos. Svoboda**, lekarnar v Ljubljani, na Preširnovem trgu. (166—18)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet, pomagajo takoj, če ima človek krč v želodeci, migrēno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr ih, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kisline. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar **g. J. Svoboda** v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—20)

A. Krejčič,

v Ljubljani.

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice, priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst **modernih**

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuhovino in zimsko obleko

čez poletje v shranjevanje. (133—22)

EPILEPSIJO

(božjast) **ozdravi indijski zeliški sok**, ki se kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim vspehom rabi zoper božjast. (218—9)

Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije. Celo najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.

Dobiva se **flacon** po **20 kr.** v skoraj vseh lekarnah Avstro-Ogerske, a v **Ljubljani** ima ta sok lekarnar **g. Julij pl. Trnkóczy**, v **Jičinu** pa prirejevatelj **Rudolf Stahl**, emer. lekarnar.

S pošto se menj kot 2 flacons ne pošilja.

Vélíki požar v Londonu,

ki je vse fabriške prostore, stroje itd. prve angleške fabriške družbe za izdelovanje stvari od britanjsrebra popolnem uničil, uzrok je, da se družba razide, ker bi obnovenje velikanske naprave preveč stalo. Zarad hitreje likvidacije se bode od danes naprej blago iz jedine izvanjske zaloge na Dunaji za **polovico cene** razpošiljalo.

Samo za **14 mark**, to je komaj za polovico vrednosti, dobi se naslednji izvrstni obedni service od britanjsrebra, ki je preje veljal 30 mark, **ter se jamči, da ostane bel.**

- 6 obednih nožev z izvrstnimi jeklenimi klinami,
- 6 vilic od pravega brit.-srebra,
- 6 mas. žlic od brit.-srebra,
- 12 finih žlic od brit.-srebra,
- 1 težak zajemalec za juho od brit.-srebra,
- 1 mas. zajemalec za mleko od brit.-srebra,
- 6 finih cizeliranih tabletov,
- 6 izvrstnih kristalnih podstavkov za nože,
- 6 lepih mas. kozarčkov za jajca,
- 1 izvrsten poprtnjak ali sladkornik,
- 1 fin precejevalnik za čaj,
- 2 krasna salonska namizna svečnika.

54 kom.

Vsi tu navedeni 54 kom. krasni predmetje stojé samo

14 mark.

Naročbe po poštah nakaznicah ali z vposlanjem vsote izvršuje, dokler je kaj blaga

Britania-Silber-Depôt

C. Langer, Wien,

II., Obere Denaustasse 77.

Da je blago izredno po ceni ter izvrstno, o tem se vsakdo more prepričati brez stroškov, ker se brez ovir v 10 dneh service nazaj vzame, če se ne dopade, in povzeta sveta se takoj nazaj pošlje.

!! Svarilo !!

Za to ceno se več kot 54 komadov **reelnega blaga** ne more dati, zato svetujemo, naj se take sleparske anonce prezirajo, ki se v novjšem času prikazujejo. (334—7)

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JE

LE HOUBLON

FRANZOSKI IZDELEK.

!! SVARI SE !!

PRED PONAREJEVANJEM.

Ta papir je pravi samo tedaj, oko ima vsak list znamenje **LE HOUBLON** in vsak karton spodaj stoječe varstveno znamenje in signaturo.

Cawley & Henry

Propriété du Brevet.

CAWLEY et HENRY, jedini fabrikantje PARIS.

(153—8)